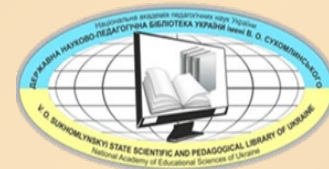

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

[#працюємо_для_перемоги](#)

**Йосафат Миколайович
Кобринський – український
педагог, греко-католицький
священник, громадський діяч**

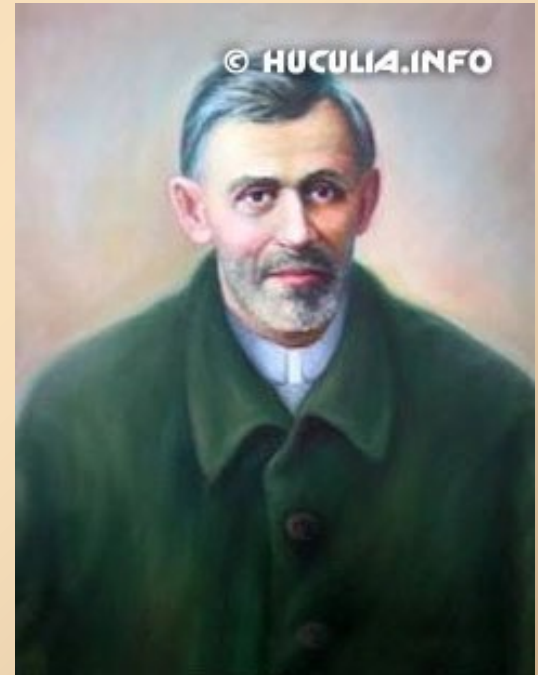
до 205-річчя від дня народження

2023

Йосафат Миколайович Кобринський (28.09.1818–28.03.1901) народився в м. Коломия, в учительській родині. Його родинне коріння бере свої початки на Волині, де з XV ст. волинськими землями володіли князі Кобринські.

“Усе життя о. Й. Кобринського – це яскравий приклад самопожертви. Незважаючи на непосильну працю, непероборні перешкоди, слабке, розхитане хворобою здоров’я, він до останньої хвилини свого плідного життя не переставав трудитися для користі народу, тому і ввійшов в історію української культури як просвітитель, культурно-громадський діяч, публіцист, меценат, співзасновник «Народного дому» в Коломиї” (Культурно-просвітницька діяльність отця Йосафата Кобринського (1818–1901) / Я.

Ткачук, Л. Пискор. – Режим доступу: <https://hutsul.museum/museum/articles/yosaphat-kobrynskyy-article/>).

Освіта

Після закінчення початкової школи в Коломиї (1829 р.) Й. Кобринського разом з молодшими братами віддали до гімназії в Станиславові (тепер м. Івано-Франківськ). Тут він закінчив шість класів, у 1836 р. вступив до Чернівецької гімназії, а потім – до Львівської духовної семінарії. Звідти його за успіхи в навчанні відправили до Віденської генеральної семінарії.

Віденський університет, 19 ст.

У Відні він створює гурток українських студентів, метою якого була самоосвіта. Незабаром він вступає до таємного товариства слов'янофілів, вивчає німецьку, італійську, французьку, чеську, сербську, хорватську мови.

Родина

Після закінчення Львівської духовної семінарії (1844 р.) Й. Кобринський одружився з Теклею Волянською, донькою пароха із села Тюдів Косівського повіту.

Отець мав дев'ятеро дітей – семеро доньок і двох синів, яких виховав на ліберально-демократичних засадах. Небіж Володимир (1873–1958), відомий мистецтвознавець, продовжив справу Й. Кобринського зі спорудження Народного дому.

Зятями отця були громадські діячі та священники: Іларій Гарасимович, о. Іван Чапельський, о. Мечислав Авдикевич, о. Гавриїл Майковський.

Портрет Володимира
Кобринського (1947 р.),
авт. – Володимир Сидорук

Видавнича діяльність

1842 р. Й. Кобринський видав у Львові “Буквар, новим способом уложений для домашньої науки” і “Спосіб борзо виучити читати” – методичний посібник до цього букваря. У них уперше в Західній Україні запровадив у шкільне навчання гражданський шрифт і запропонував прогресивний звуковий синтетичний метод навчання грамоти (Кобринський Йосафат Миколайович / С. У. Гончаренко // Український педагогічний словник. – Київ : Либідь, 1997. – С. 167).

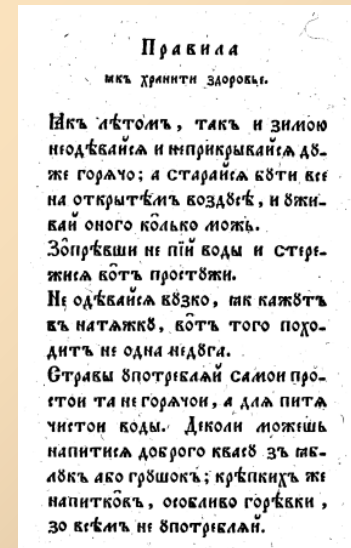
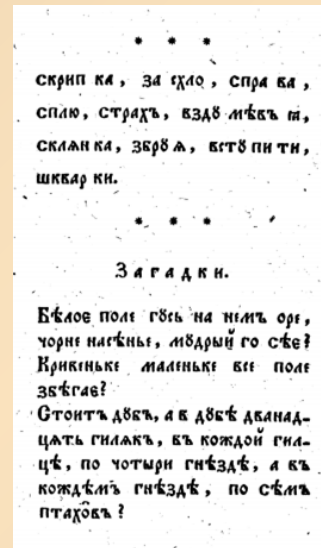
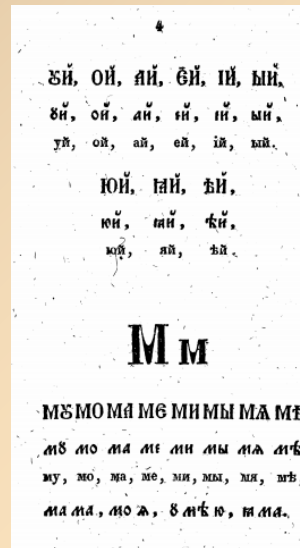
Адаптований Буквар Йосафата Кобринського! // Педагогічний музей України. – Режим доступу:

<https://www.youtube.com/watch?v=f8XlikcTYCQ>

Презентація історико-адаптованого видання «Буквар новим способом уложений для домашньої науки» з фонду Педагогічного музею України

«Букварь» і «Способъ борзо выучити читати» відіграли важливу роль у справі національної освіти, оскільки «... на цілій Галицькій Русі не було тогди руських книжок ні часописи, а майже вся інтелігенція і священики говорили межи собою (та й з казальниці в церквах) тільки по польськи» (Зібрання творів: у 50 томах / І. Франко. – Київ, 1984. – Т. 41. – С. 139).

Букварь новымъ способомъ оуложеный для домашней наѹки / Й. Кобринський. – Во Львовѣ, 1842. – 34 с. – Режим доступу: <https://books.google.com.ua/books?id=vz5dAAAacAAJ&printsec>

У 1848 р. Й. Кобринський видав перший у Галичині агрономічний посібник для селян українською мовою «Гній – душа в господарстві».

У своїх брошурах та газетних статтях він радив селянам звернути увагу на раціональне та цілеспрямоване ведення господарства, якісно обробляти землю, щоб одержувати прибуткові врожаї. Він навіть написав книжку «Сільське господарство» з ілюстраціями господарсько-економічного змісту, однак через нестачу грошей її так і не було надруковано.

Будинок Й. Кобринського.
Спочатку будівля була будинком Йосафата, після його смерті будівля відійшла селу Мишин, голова якого вирішив там зробити медпункт та пошту, сьогодні будівля пустує

Душпастирська діяльність

20 січня (за старим стилем) 1843 р. Й. Кобринського було висвячено на священника. Свою душпастирську діяльність він розпочав як «заведатель» у с. Рибному Косівського повіту, де працював з 4 лютого до 20 серпня 1844 року.

На Коломийщині відзначили день народження Йосафата Кобринського // ПП “Телерадіокомпанія НКТ”. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=jH5sRZPRc_E&t=119s

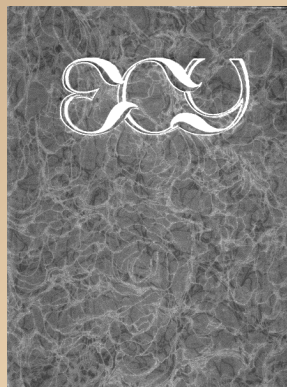

На Коломийщині вшанували Йосафата Кобринського // ПП “Телерадіокомпанія НКТ”. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=UCm4Zd5fvmE&t=176s>

Із 1 серпня 1848 р. до 5 листопада 1851 р. о. Й. Кобринський обіймав посаду «заведателя» в с. Мишині Пістинського деканату, а з 5 листопада 1851 р. (за старим стилем) отримав посаду пароха цього ж села, де правив до кінця свого життя.

Громадська діяльність

Й. Кобринський був членом Окружної Руської Ради. Неодноразово він порушував питання про запровадження української мови на богословському факультеті Львівського університету.

Отець був також одним із засновників культурно-освітнього товариства «Галицько-Руська Матиця», створеного у Львові. Головним завданням цієї організації було піднесення освіти народу та розвиток літератури і мистецтва в Галичині.

Галицько-Руська Матиця / Ф. І. Стеблій // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – Київ : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-28381>

Священник був причетний і до створення в Коломиї «Руської читальні», метою якої була краєзнавча праця, що ґрунтувалася на збиранні відомостей про вітчизну, її славних синів, поширення рідної мови в літературі, побуті, школі, театрі.

Й. Кобринський був серед тих, хто допомагав о. Іванові Озаркевичу поставити на коломийській сцені вистави «Наталка Полтавка» та «Москаль-чарівник» І. Котляревського.

Коломийський драматичний академічний театр ім. І. Озаркевича. Історія та сучасність // ПП “Телерадіокомпанія НКТ”.

– Режим доступу:

https://www.youtube.com/watch?v=_D77L7Ghmb0

Озаркевич Іван Григорович (1795 – 1854 р.р.)

// Коломийський академічний обласний український драматичний театр імені

І.Озаркевича. – Режим доступу:

<https://teatr.kolomyia.org/legendy/ozarkevych>.

Педагогічна діяльність

Отець Й. Кобринський був ініціатором, а, можливо, і фундатором спорудження в 1866 р. Мишинської школи вартістю у 5 тисяч австрійських корон; згодом він учителював у цій школі і був єдиним вчителем, який усі записи в класних журналах вів українською мовою. Аналогічно вів також церковну документацію, за що дуже часто перебував в опалі вищого духовенства.

Історія одного села. Мишин. Пам'яті Ганни Луцак // ПП "Телерадіокомпанія НКТ". –
Режим доступу:

<https://www.youtube.com/watch?v=QfNWOXEvrpg&t=789s>

За власні кошти для цього закладу о. Й. Кобринський зауповував хліб, столи і ліжка. За кожної нагоди допомагав учням, збирав для них пожертви, звертаючись за допомогою до заможних галичан.

Народний дім

З ініціативи Й. Кобринського в 1880 р. за кошти, отримані від етнографічних виставок, було закуплено земельну ділянку в центрі міста для побудови Народного дому в Коломиї. Спорудженню цієї будівлі о. Кобринський цілком віддав останні роки життя.

«Його заповітною мрією було побудувати такий дім, де б могли розміститися всі українські товариства Коломиї, а головне, бурса для бідної української молоді, яка б виховувалась в народному дусі, мала змогу відвідувати промислові школи і здобувати певне ремесло. За задумом о. Й. Кобринського, тут же мали би міститися бібліотека та музей» (Іосафатъ Кобринській его житъе и дѣла / М. Білоус. – Коломыя : Зъ типографіи. Михаила Бѣлоуса, 1901. – С. 11).

Пушка на добровільні кошти на будову Руського (українського) народного дому в Коломиї, 1890-і.

<https://dzerkalo.media/news/hto-kupiv-%D2%91runt-pid-narodniy-dim-do-780-richchya-kolomii>

Народний дім не відкрився за життя Й. Кобринського. Знесилений роботами, він помер 28 березня 1901 року на 83-му році життя. У похоронній процесії за його домовиною йшло понад чотири тисячі коломиян та гуцулів і 27 священників. А Народний дім відкрився наступного 1902 року.

Історія Народного дому Коломиї. – Режим доступу:

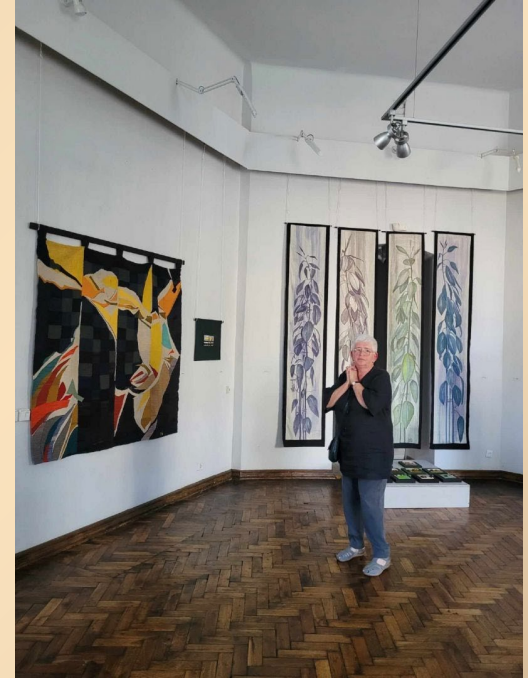
<https://www.youtube.com/watch?v=SlpX-lpMiFo>

Справу подвижника продовжив його небіж Володимир. Тут почав діяти народний театр, влаштовувалися етнографічні виставки, пізніше у різні роки виступали видатні діячі української культури І. Франко, М. Лисенко, С. Людкевич, О. Нижанківський, у розкішній театральній залі двічі давала концерти С. Крушельницька.

Народний дім сьогодні

Народний дім з 1926 року мав назву Музей народного мистецтва Покуття та Гуцульщини імені Й. Кобринського, з 2009 – Національний музей народного мистецтва Гуцульщини та Покуття імені Й. Кобринського.

Ця музейна установа зберігає цінні й рідкісні твори народного мистецтва гуцулів та покутян. Зібрання музею нараховує близько 50 тисяч одиниць зберігання, що репрезентують усі види традиційного народного мистецтва гуцулів та покутян: художню обробку дерева (різьба, інкрустація, випалювання), художню обробку металу та шкіри, гончарство, декоративне ткання, килимарство, вишивку та одяг, писанковий розпис.

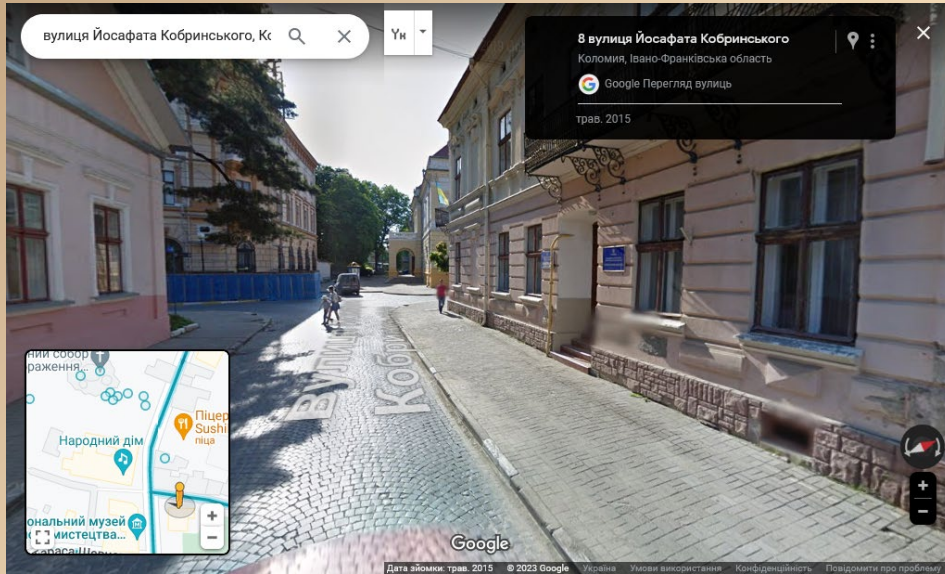
Авторська екскурсія Марти Базак
«Між Місяцем і Сонцем» в Музеї,
2023 р.

[https://hutsul.museum/events/2023/
Marta-Bazak-tour/](https://hutsul.museum/events/2023/Marta-Bazak-tour/)

Національний музей народного мистецтва Гуцульщини та Покуття імені Й. Кобринського має сайт за посиланням <https://hutsul.museum/>.

Вшанування пам'яті

Вулиця Йосафата Кобринського у
м. Коломия

<https://goo.gl/maps/tfc3EDkQxRnkZ5tH7>

Могила Йосафата Кобринського у
с. Мишин

<https://kl.informator.ua/2023/03/30/yak-sogodni-vyglyadaye-mogyla-ta-budynok-josafata-kobrynskogo-u-seli-pid-kolomyeyu/>

Відкриття меморіальної дошки
Й. Кобринському
у м. Косів, 2014 р.

<https://www.kosivart.net/thumbna ils.php?album=263>

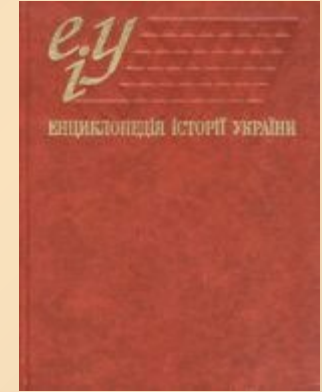

Пам'ятні дошки В. Кобринському
та Й. Кобринському на будівлі
музею народного мистецтва
Гуцульщини та Покуття

http://serg-klymenko.narod.ru/Other_World/Ukraine.Kolomyya.htm

Спадщина Й. Кобринського в наукових розвідках. Статті в довідкових виданнях

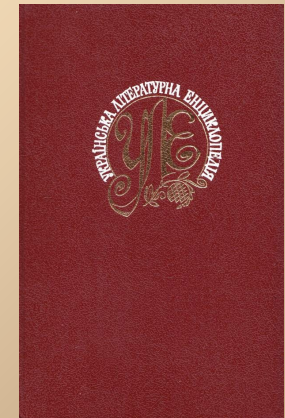
Кобринський Йосафат Миколайович / Ф. І. Стеблій
// Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. – Київ : Наукова думка, 2007. – Т. 4 : Ка–Ком. – С. 374.

Кобринський Йосафат Миколайович / С. У. Гончаренко
// Український педагогічний словник. – Київ : "Либідь", 1997. – С. 167. – Режим доступу: <https://lib.iitta.gov.ua/106820/>

Кобринський Йосафат Миколайович / П. І. Арсенич
// Українська Літературна Енциклопедія. – Київ, 1990. – Т. 2 : Д–К. – Режим доступу: <http://izbornyk.org.ua/ulencycl/ule69.htm>

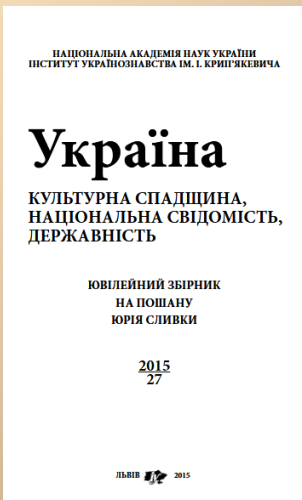
Статті в періодичних виданнях

Деформаційні процеси в музейництві: західноукраїнські області в 1939–1950-х рр. / Р. Маньковська, І. Жиленкова // Краєзнавство : наук. журн. – 2018. – № 2(103) – С. 60-75.

Педагогічний календар. Вересень 2018 / О. П. Міхно // справи сімейні. – 2018. – № 8. – С. 24-28. – Режим доступу: <https://lib.iitta.gov.ua/717424>

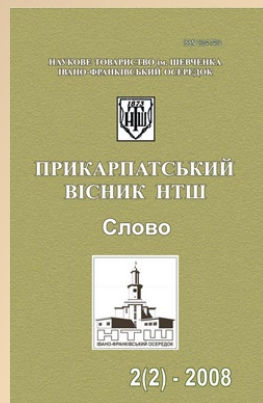
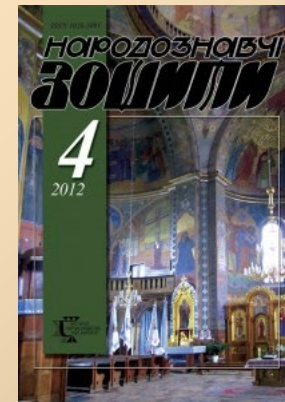
Вклад отця Йосафата Кобринського у будівництво Руського (Українського) народного дому в Коломиї / А. Королько // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – Львів, 2015. – Вип. 27 : Ювілейний збірник на пошану Юрія Сливки. – С. 83-98. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uks_2015_27_10

Греко-католицьке духовенство у громадському і національно-культурному житті Покуття в кінці XIX – на початку XX ст. та формування світогляду Миколая Чарнецького / А. Королько // Науковий вісник Івано-Франківського богословського університету УГКЦ «Добрий Пастир» : зб. наук. пр. – 2014. – Вип. 6. Богослов'я: до 130-річчя з дня народження блаженного Миколая Чарнецького. – С. 9–30. – Режим доступу: <http://journal.ifaiz.edu.ua/index.php/gp/article/view/66>

Роль громадських, наукових організацій та церкви у формуванні та становленні українського етнографічного музейництва Галичини кінця XIX – 30-х рр. XX ст. / А. Надопта // Народознавчі зошити. – 2012. – № 4 (106). – С. 758–754. – Режим доступу: <https://nz.lviv.ua/archiv/2012-4/21.pdf>

Український аматорський театр у Коломиї 1848–1850 рр. / Р. Я. Пилипчук // Прикарпатський вісник Наукового товариства імені Шевченка. Серія: Слово. – 2008. – №2(2). – С. 162–178. – Режим доступу: <https://www.pvntsh.nung.edu.ua/index.php/word/article/view/1687>

Матеріали онлайн-медіа та платформ

ІНФОРМАТОР

Благо – це сквери для прогулянок з малими

життя

Як сьогодні виглядає могила та будинок Йосафата Кобринського у селі під Коломиєю

Опубліковано 30.03.2023

За понад століття з часу поховання отця Й. Кобринського, його могилу досі можна знайти на місцевому кладовищі у селі Мишин, де він служив аж до самої смерті. Там, одразу при вході на цвинтар, також знаходиться і будинок пароха.

Як сьогодні виглядає могила та будинок Йосафата Кобринського у селі під Коломиєю / О. Пукавчук // Інформатор : [інтернет-видання]. – 2023. – Режим доступу: <https://kl.informator.ua/2023/03/30/yak-sogodni-vyglyadaye-mogyla-ta-budynok-josafata-kobrynskogo-u-seli-pid-kolomyeyu/>

Пам'яті о. Йосафата Кобринського / Ю. Джуранюк // Гуцулія : [веб-портал]. – 2021. – Режим доступу: <https://huculia.info/yosafat-kobrynskyj/>

ГУЦУЛІЯ

Пам'яті о. Йосафата Кобринського

ДАТА: 09.03.2021 ПЕРЕГЛЯДІВ: 353 сьогодні в Прокоментуй!

В 1845–1853 роках в зарпничій частині Косова — Москаліці у церкві св. Василя Великого відправляв службу о. Йосафат Кобринський. Це було його перше призначення після отримання свячення.

Кобринський вільно володів сімома мовами. З Львівської духовної семінарії його, як кращого учня відправили на студію до Відня. За 8 років праці на Москаліці він енергійною агітацією проти лицтва домогся того, що ціна парафіні відсклалася від алкоголю і ревню взялася за працю в господарстві.

Кобринський допомагав запроваджувати передові технології і методи, зохочував пасічництво, садінництво,

Літературна година до 200-річчя від дня народження Йосафата Кобринського // Коломийська районна державна адміністрація : [офіц. сайт]. – 2018. – Режим доступу: <https://kolrda.gov.ua/news/literaturna-hodyna-do-200-richchya-vid-dnya-narodzhennya-yosafata-kobrynskoho>

КОЛОМИЙСЬКА РАЙОННА
ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ОФІЦІЙНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ САЙТ

Введіть пошуковий запит

Коломия, прогноз на 03.09.
чисте небо 16.0°C

Головна / Новини

Літературна година до 200-річчя від дня народження Йосафата Кобринського
28.09.2018

Кобринський Йосафат Миколайович (нар. 28 вересня 1818 року, м. Коломия — пом. 28 березня 1901 року, с. Мишин, тепер Коломийський район, Івано-Франківська область) — український греко-католицький священик, культурно-громадський та церковний діяч, публіцист, меценат, політичний діяч. У 1842 року видав «Буквар» і «Способъ борзо вучити читати» — методичний посібник до цього букваря. В них вперше в Західній Україні запровадив у шкільне

ПЕДАГОГІЧНИЙ
МУЗЕЙ УКРАЇНИ
Національної академії педагогічних
наук України

Select a page

Для домашньої науки.
(Ціна: 4 коп.)

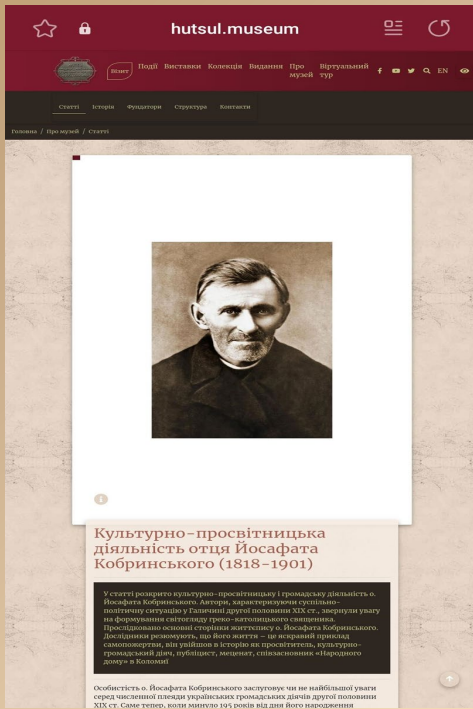
1036 01.09.

До 175-річчя «Букваря новим способом уложеного для домашньої науки» Йосафата Кобринського (1842, Львів)

POSTED ON 13.01.2017 BY ADMIN

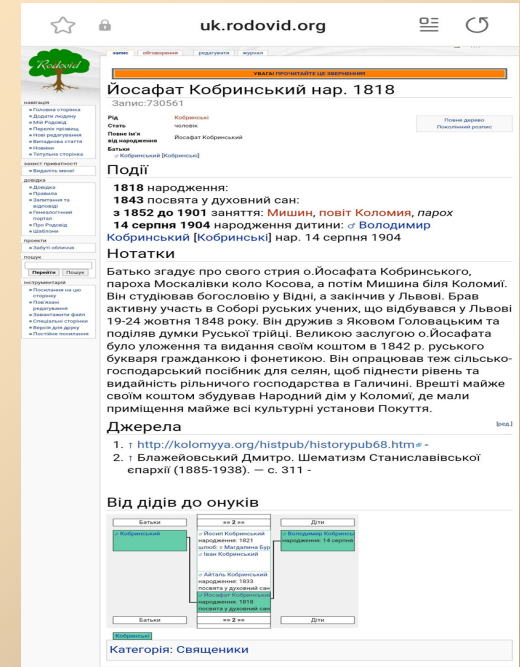
У 2017 р. виповнюється 175 років від часу виходу в світ «Букваря» Йосафата Кобринського. «Буквар новим способом уложеной для домашньої науки» було видано у Львові в 1842 році на кошти автора. Це був перший на Західній Україні буквар, в якому було застосовано графічний шрифт і звуковий синтетичний метод навчання грамоти. Крім того [Translate](#)

До 175-річчя «Букваря новим способом уложеного для домашньої науки» Йосафата Кобринського (1842, Львів) // Педагогічний музей України : [офіц. сайт]. – 2017. – Режим доступу: http://pmu.in.ua/virtual-exhibitions/175_rokiv_burvar_kobrinskii/

Культурно-просвітницька діяльність отця Йосафата Кобринського (1818–1901) / Я. Ткачук, Л. Пискор // Національний музей народного мистецтва Гуцульщини та Покуття імені Йосафата Кобринського : [офіц. сайт]. – [2013]. – Режим доступу: <https://hutsul.museum/museum/articles/yosaphat-kobrynskyy-article/>

Йосафат Кобринський нар. 1818 // Родовід : [веб-портал]. – 2012. – Режим доступу: <https://uk.rodovid.org/wk/Запис:730561>

Скарб отця Кобринського / І. Крайній // Україна молода : [інтернет-видання]. — 2006. — № 15. — Режим доступу: <https://www.umoloda.kiev.ua/number/701/163/25448>

Україна молода

Бойова газета героїчної нації

ГОЛОВНА НОВИНИ ПОЛПІКА ЕКОНОМІКА СУСПІЛЬСТВО ІСТОРІЯ ЗДОРОВ'Я КУЛЬ

🏠 > [Минуле і думи](#) > Скарб отця Кобринського

СКАРБ ОТЦЯ КОБРИНСЬКОГО

27.06.2006

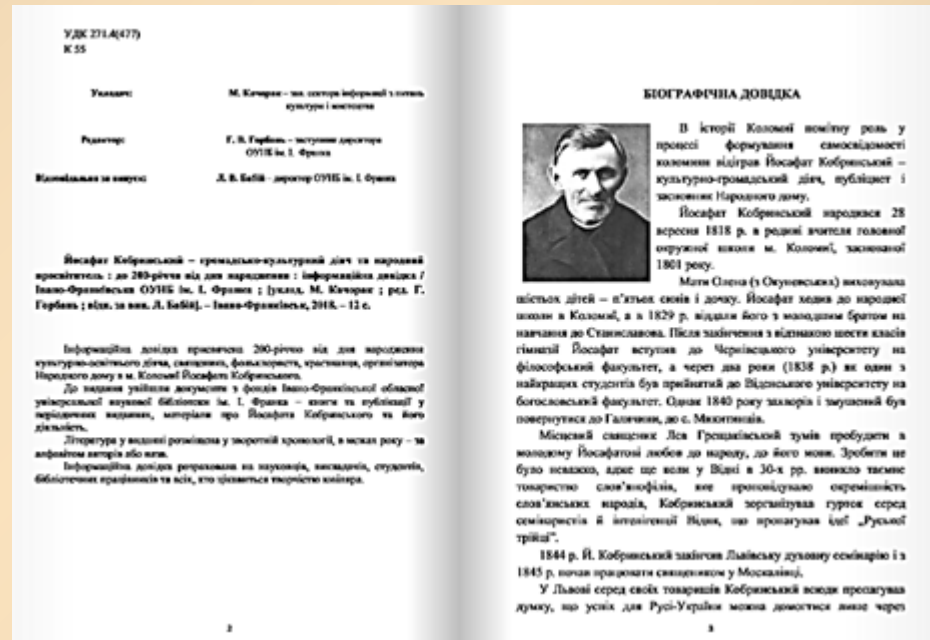
Іван КРАЙНІЙ

Славне місто Коломия у другій половині XIX — на початку XX століть вважалася провідним, другим за значимістю після Львова, науково-культурним центром Галичини. «На користь цього висновку можна навести чимало фактів, — підтверджує заступник міського голови Володимир Бойцан, котрий тривалий час фахово займався краєзнавчими дослідженнями. — Під час так званої весни народів, підвладних короні Габсбургів, тобто в 1848 році, саме в Коломії була створена Національна військова рада, яка складалася з українців. У відділі рукописів бібліотеки імені Василя Стефаника у Львові зберігаються надзвичайно цікаві документи,

Біобібліографічний посібник

Йосафат Кобринський – громадсько-культурний діяч та народний просвітитель : до 200-річчя від дня народження : інформаційна довідка / Івано-Франківська ОНУБ ім. І. Франка ; [уклад. М. Качоряк ; ред. Г. Горбань ; відп. за вип. Л. Бабій]. – Івано-Франківськ, 2018. – 12 с. – Режим доступу: <https://www.calameo.com/books/002820791c428f6bc2385>

Адреса: вул. Берлінського М., 9.

Київ, 04060, Україна

<https://dnpb.gov.ua/ua/>

E-mail:

dnpb@i.ua (для офіційних звернень);

dovidka_dnpb@i.ua (для довідок);

fond.dnpb@ukr.net (послуги для
віддаленого користувача);

metodist22@ukr.net (методичний супровід).

Виставку підготувала **Жигалюк А. В.** – провідний бібліотекар відділу зберігання фонду та обслуговування користувачів; відповідальна – завідувач відділу зберігання фонду та обслуговування користувачів **Бондарчук О. Б.**

Використано матеріали з фонду ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та інтернет-ресурси.